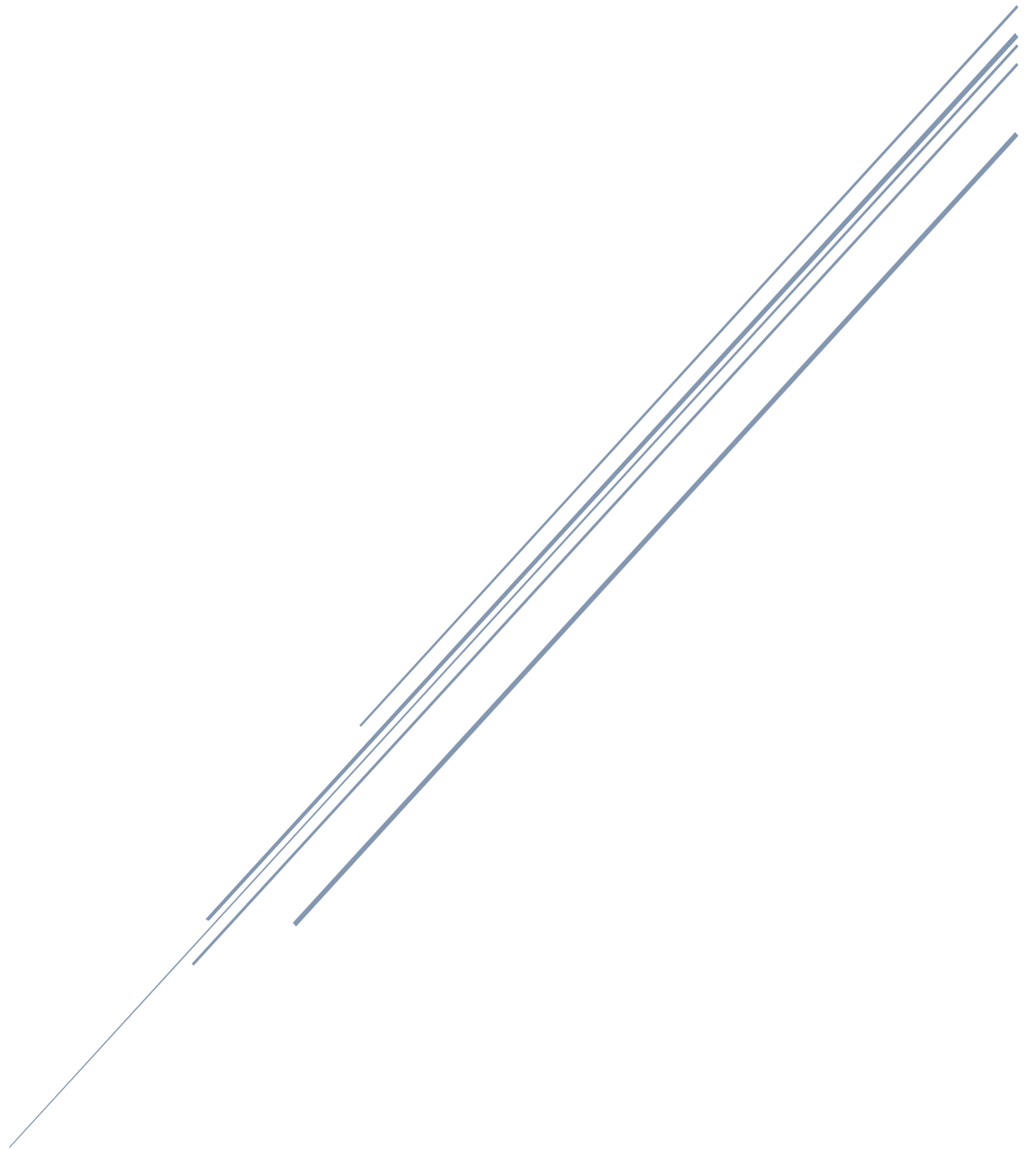

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

ÅRSREGNSKAP 2017

SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Ledelseskomentar

Innledning

Samferdselsdepartementet har det overordnede ansvaret for rammevilkår for post- og televirksomheten, for luftfarts-, veg- og jernbanesektoren, for riksvegferjene, kystforvaltningen og havne- og sjøtransportpolitikken. I 2017 hadde Samferdselsdepartementet etatsstyringsansvar for åtte etater og forvaltet statens eierskap i ni aksjeselskaper og ett statsforetak.

Departementet fører regnskap etter kontantprinsippet, slik det går fram av prinsippnoten til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og Finansdepartementets rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Regnskapet gir et dekkende bilde av departementets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld i 2017.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2017 disponerte departementet tildelingen på i alt 17,6 mrd. kr. Tilsvarende tildeling i 2016 var 38,9 mrd. kr. Differansen skyldes i hovedsak at det i 2016 ble utbetalt 30 mrd. kr til innskudd i Infrastrukturfondet, mens det i 2017 ble utbetalt kapitalinnskudd til Bane NOR SF og Nye Veier AS. Samferdselsdepartementet mottok også en belastningsfullmakt på 1,25 mill. kr på kap. 0021 Statsrådet, post 01 Driftsutgifter, jf. bevilgningsrapporteringens note B.

Infrastrukturfondet i Samferdselsdepartement ble opprettet i 2013 for å sikre en varig og forutsigbar finansiering av infrastruktur. Årsregnskapet for fondet finnes på www.regjeringen.no under Samferdselsdepartementet.

På kap. 1300 Samferdselsdepartementet, post 01 Driftsutgifter har departementet i 2017 disponert 189,3 mill. kr. Regnskapet viser et merforbruk på 612 051 kr. Til sammenligning ble det et mindreforbruk på 336 000 kr i 2016, og hele beløpet ble overført til 2017.

På kap. 1300 Samferdselsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren var det bevilget 11,6 mill. kr. Midlene ble benyttet til bistand i forbindelse med reformer innen transportsektoren. Regnskapet for 2017 viser et mindreforbruk på 516 045 kr, og beløpet overføres til 2018 på kap. 1300, post 01.

På kap. 1300 Samferdselsdepartementet, post 30 Miljø-/oljevernbase i Lofoten/Vesterålen, har departementet i 2017 disponert 7,0 mill. kr. Regnskapet viser et mindreforbruk på 2,4 mill. kr. Et midlertidig sekretariat for oljevern-/miljøsenderet ble etablert i 2015 og har utredet og utviklet et konsept med forslag til lokalisering, arbeidsoppgaver, organisering og finansiering av senteret.

Til internasjonale organisasjoner ble det utgiftsført 21,8 mill. kr i 2017. Mindreforbruket på 22,2 mill. kr gjelder bl.a. Norges deltakelse i EU-programmet Marco Polo. Programmet ble avsluttet ved

årsskiftet 2013/2014, og Norge må bidra med finansiering frem til prosjektene som mottar støtte fra programmet, er avsluttet. I stedet for å betale inn, mottok Samferdselsdepartementet i 2017 tilbakebetalinger fra EU. Praksis for å betale kontingent til Den internasjonale teleunion (ITU) er også endret, slik at den heretter blir betalt ved forfall i begynnelsen av året og ikke i slutten av året før. Dette innebærer en mindretgift i 2017 på om lag 13,6 mill. kr.

Samferdselsdepartementet fikk i 2017 fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning tilskudd til driftsutgifter i interimfasen under kap. 1357 Togvedlikeholdsselskap, post 70 Tilskudd til drift, kap. 1358 Togmateriellselskap jernbane, post 70 Tilskudd til drift, og kap. 1359 Salgs- og billetteringsselskap, post 70 Tilskudd til drift, mot tilsvarende innsparing i bevilgningen under kap. 1352 Jernbanedirektoratet, post 01 Driftsutgifter. Regnskapsførte beløp på disse kapitlene og postene går fram av Oppstilling bevilgningsrapportering.

Samferdselsdepartementet kjøper bedriftsøkonomisk ulønnsomme tjenester som av samfunnsmessige hensyn er viktige å opprettholde. Det ble bl.a. utbetalt 654,7 mill. kr til kjøp av sjøtransporttjenester på strekningen Bergen-Kirkenes, 702,3 mill. kr til kjøp av innenlandske flyruter og 461,8 mill. kr til kjøp av post- og banktjenester. Samlet utgift til disse kjøpene var 1 818,8 mill. kr i 2017. I 2016 ble det betalt 1 883,9 for de samme tjenestene. I 2016 ble det også utbetalt 3 180 mill. kr til kjøp av persontransport med tog. Jernbanedirektoratet har fra 2017 fått delegert ansvaret og budsjettet for denne kjøpsordningen.

Samferdselsdepartementet er omfattet av ordningen med nettoføring av merverdiavgift i ordinære statlige forvaltningsorganer og har, i henhold til fullmakt, utgiftsført 11,02 mill. kr på kap. 1633 Nettoordning statlig betalt merverdiavgift, post 01 Driftsutgifter. Til sammenligning ble 12,84 mill. kr utgiftsført på dette kap. i 2016.

Artskontorapporteringen viser at utgiftene til drift og investeringer summerte seg til 223,4 mill. kr. Av dette utgjør 156,2 mill. kr utbetalinger til lønn. Artskontorapporteringen med noter gir utfyllende opplysninger om Samferdselsdepartementets utgifter spesifisert etter art.

I 2017 utbetalte departementet 13,8 mrd. kr til ulike tilskuddsordninger og overføringer. I 2016 ble det utbetalt 8,3 mrd. kr til de samme formålene. Økningen skyldes for det meste utbetaling av tilskudd til egenkapital og drift til Nye Veier AS og utbetalinger til Bane NOR SF. Tilskudd til egenkapital på 1 mrd. kr til Nye Veier AS skulle ha vært ført som en investerings- og finansutgift i artskontorapporteringen, jf. fullmakt til å aktivere bevilgningen på kap. 1321, post 75 i kapitalregnskapet for 2017, men ble ved en inkurie ført som et ordinært tilskudd, jf. note 4, 6 og 7B. Dette ble oppdaget for sent til at det kunne korrigeres i regnskapet for 2017, men korrigeres i 2018.

Pr 31.12.17 utgjorde mellomværende med statskassen 5,69 mill. kr. Oppstillingen av artskontorapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av. Foruten rapportert mellomværende med statskassen, har Samferdselsdepartementet en leverandørgjeld på 604,3 mill. kr. jf. opplysninger om avregning med statskassen i note 7. Leverandørgjelden økte betydelig fra 2016 til 2017. Økningen skyldes at departementet har endret rutiner for kontering av fakturaer ved årsskiftet. Leverandørgjelden er utgifter som har forfall i 2018, og som derfor ikke framkommer som utgift i årsregnskapet for 2017.

Eierskapet til Rom Eiendom AS ble i 2017 overført fra NSB AS til Bane NOR SF. I tilknytning til dette er det utgiftsført i regnskapet 7,7 mrd. kr under kap. 1356 Bane NOR SF, post 96 Foretakskapital og inntektsført 7,7 mrd. kr under kap. 4356 Bane NOR SF, post 96. Dette framgår i note 3 og 4 i årsrapporten. Endelige beløp ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 15. desember 2017.

Samferdselsdepartementet har overtatt eierskapet til Mantena AS, Norske tog AS og Entur AS, og verdien på selskapene er overført fra NSB AS til Samferdselsdepartementet. Disse postene framgår av kontospesifikasjonen og vises i note 7, Del B.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Samferdselsdepartementet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato, men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av andre kvartal 2017. Beretningen vil bli publisert på departementets nettsider så snart dokumentet foreligger.

Oslo, 2. mai 2018

Villa Kulild
Departementsråd
Samferdselsdepartement

Prinsippnote til årsregnskapet

Samferdselsdepartementets årsregnskap er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er ført i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 og i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Samferdselsdepartementet er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Departementet (bruttobudsjettet virksomhet) tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved overgang til nytt år nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger Samferdselsdepartementet står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som departementet har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som departementet har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva departementet har fått stilt til disposisjon for hver statskonto (kap/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser Samferdselsdepartementet står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt fullmakten, og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. Disse fullmaktene går fram av note B til bevilgningsrapporteringen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser regnskapstall Samferdselsdepartementet har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Samferdselsdepartementet har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Note 7 til artskontorrapporteringen viser sammenhengen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen. I denne noten framkommer også balansetall fra Samferdselsdepartementets interne regnskap, herunder bokførte finansielle eiendeler og forpliktelser og bokførte fordringer og gjeld som ennå ikke er betalt, og som derfor ikke skal inngå i rapporteringen til statsregnskapet etter kontantprinsippet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2017

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merutgift (-) og mindretgift
1300	Samferdselsdepartementet	1	Driftsutgifter	A	189 271 000	189 883 051	-612 051
1300	Samferdselsdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter - utredninger, modernisering av transportsektoren	A	11 629 000	11 112 955	516 045
1300	Samferdselsdepartementet	30	Miljø-/oljevernbase i Lofoten/Vesterålen	A	7 000 000	4 556 399	2 443 601
1300	Samferdselsdepartementet	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	A	44 000 000	21 830 074	22 169 926
1300	Samferdselsdepartementet	71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål mv.	A	62 400 000	62 400 000	0
1300	Samferdselsdepartementet	72	Tilskudd til samferdselberedskap	A	3 000 000	2 985 079	14 921
1300	Samferdselsdepartementet	74	Tilskudd til Redningselskapet	A	93 500 000	93 500 000	0
1301	Forskning og utvikling mv.	21	utredninger vedr. miljø, trafikksikkerhet	A	17 071 000	16 342 585	728 415
1301	Forskning og utvikling mv.	50	Samferdselsforskning	A	142 780 000	142 780 000	0
1310	Flytransport	70	Kjøp av innenlandske flyruter	A	740 585 000	702 308 479	38 276 521
1311	Tilskudd til regionale flyplasser	71	Tilskudd til ikke-statlige flyplasser	A	37 500 000	37 498 000	2 000
1321	Nye Veier AS	70	Utbyggingsselskap veg, tilskudd til drift	A	2 075 200 000	2 075 200 000	0
1321	Nye Veier AS	71	Netto utgifter - overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens Vegvesen	A	6 632 000	6 632 000	0
1321	Nye Veier AS	75	Utbyggingsselskap for veg - Tilskudd til egenkapital	A	1 000 000 000	1 000 000 000	0
1330	Særskilte transporttiltak	60	Særskilt tilskudd til kollektivtransport	A, B	123 829 000	99 648 216	24 180 784
1330	Særskilte transporttiltak	61	Belønningsordningen for bedre kollektivtransport mv. i byområdene	A	1 364 700 000	1 364 700 000	0
1330	Særskilte transporttiltak	70	Kjøp av sjøtransporttj. på str. Bergen - Kirkenes	A	681 900 000	654 705 705	27 194 295
1356	Bane NOR SF	71	Tilskudd til omstilling	A	150 000 000	150 000 000	0
1356	Bane NOR SF	73	Kapitalinnskudd	A	6 416 000 000	6 416 000 000	0
1356	Bane NOR SF	86	Bane NOR SF - Driftskreditt	A	500 000 000	500 000 000	0
1356	Bane NOR SF	96	Infrastrukturforetak jernbane - Foretakskapital	A, B	3 500 000 000	7 700 000 000	-4 200 000 000
1357	Togvedlikeholdsselskap	70	Tilskudd til drift	B	0	1 115 000	-1 115 000
1358	Togmateriellselskap	70	Tilskudd til drift	B	0	948 000	-948 000
1359	Salgs- og billetteringsselskap	70	Tilskudd til drift	B	0	928 000	-928 000
1370	Posttjenester	70	Kjøp av post- og banktjenester	A	453 700 000	461 784 329	-8 084 329
21	Statsrådet (belastningsfullmakt)	1	Driftsutgifter	B	0	1 213 706	
471	Statens erstatningsansvar (belastningsfullmakt)	71	Erstatningsansvar m.m	B	0	2 113 638	
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	1	Driftsutgifter	B	0	11 024 638	
Sum utgiftsført					17 620 697 000	21 731 209 854	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merinntekt og mindreinntekt(-)
4300	Samferdselsdepartementet	1	Refusjon fra Utenriksdepartementet	2 592 000	3 034 343	442 343
4312	Avinor AS	90	Avdrag på lån	444 400 000	444 369 900	-30 100
4322	Svinesundsforbindelsen AS	90	Avdrag på lån	196 000 000	195 924 469	-75 531
4331	Infrastrukturfond	85	Avkastning infrastrukturfond	2 053 000 000	2 055 039 414	2 039 414
4356	Bane NOR SF	96	Netto inntekter ved utskillelse av Romeiendom fra NSB as	3 500 000 000	7 700 000 000	4 200 000 000
4370	Posttjenester	70	Tilbakebetaling kjøp av post- og banktjenester	0	77 300 000	77 300 000
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		222 611	
5583	Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	70	Avgift på frekvenser mv.**	293 100 000	269 595 600	-23 504 400
5619	Renter av lån til Avinor AS	80	Renter	50 300 000	50 582 603	282 603
5622	Aksjer i Avinor AS	85	Utbytte	550 000 000	550 000 000	0
5624	Svinesundsforbindelsen AS	80	Renter	6 700 000	6 448 856	-251 144
5700	Folketrygden - arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		19 289 071	
Sum inntektsført				7 096 092 000	11 371 806 868	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					10 359 402 986	
Kapitalkontoer						
60047901	Norges Bank KK /innbetalinger				3 696 263 777	
60047902	Norges Bank KK/utbetalinger				-14 056 533 422	
713101	Endring i mellomværende med statskassen				866 659	
Sum rapportert					0	
** Bevilges over Finansdepartementets budsjett. Samferdselsdepartementet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet. Endelig bevilgning 2017 går fram av Prop. 28 S (2017-2018), jf. Innst. 100 S (2017-2018).						
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)						
Konto	Tekst			2017	2016	Endring
626013	Aksjer*			13 238 709 000	18 094 309 000	-4 855 600 000
627013	Kapital i statsforetak/selskap med begrenset ansvar*			10 000 100 000	100 000	10 000 000 000
631113	Utlån til Avinor AS og Svinesundsforbindelsen AS		Artskontorap.	2 866 289 141	3 506 583 510	-640 294 369
633113	Driftskreditt, Bane NOR SF			500 000 000	0	500 000 000
641301	Infrastrukturfondet			102 041 750 684	102 055 039 414	-13 288 730
713101	Mellomværende med statskassen			-5 686 654	-6 553 313	866 659

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
130001	336 000	188 935 000	189 271 000
130021	1 102 000	10 527 000	11 629 000
130030		7 000 000	7 000 000
130070		44 000 000	44 000 000
130071		62 400 000	62 400 000
130072		3 000 000	3 000 000
130074		93 500 000	93 500 000
130121	1 033 000	16 038 000	17 071 000
130150		142 780 000	142 780 000
131070	50 185 000	690 400 000	740 585 000
131171	0	37 500 000	37 500 000
132170	0	2 075 200 000	2 075 200 000
132171	0	6 632 000	6 632 000
132175	0	1 000 000 000	1 000 000 000
133060	22 929 000	100 900 000	123 829 000
133061	0	1 364 700 000	1 364 700 000
133070	0	68 190 000	68 190 000
135671		150 000 000	150 000 000
135673		6 416 000 000	6 416 000 000
135686		500 000 000	500 000 000
135696		3 500 000 000	3 500 000 000
135770		0	0
135870		0	0
135970		0	0
137070		453 700 000	453 700 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntekts fullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
130001		-612 051		-612 051				-612 051		
130021		516 045		516 045				516 045	526 350	516 000
130121		728 415		728 415				728 415	801 900	728 000
130170	"kan overføres, kan nyttes under kap. 1311, post 71"	38 276 521		38 276 521				38 276 521		38 277 000
131171	"kan overføres, kan nyttes under kap. 1310, post 70"	2 000		2 000				2 000		2 000
133060	"kan overføres"	24 180 784	-9 770 841	14 409 943				14 409 943		14 409 943

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger. For 1301.70,1311.71 og 1330.60 er det ingen begrensning på 5 pst. for overføring til neste år. Hele mindreutgiften kan overføres

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottatte belastningsfullmakter

Samferdselsdepartementet har mottatt belastningsfullmakt fra Statsministerens kontor kap. 0021 post 01 på 1,25 mill. kr. Departementet har et samlet mindreforbruk på 36 294,35 kr for mottatte belastningsfullmakt

Samferdselsdepartementet har videre benyttet seg av en belastningsfullmakt fra Finansdepartementet på kap. 1633, post 01, gitt i rundskriv R-116 av 12. mars 2015 som gjelder nettoføringsordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen. Departementet har ført 11 024 638 kr på kap. 1633, post 01.

Det er en generell fullmakt til å regnskapsføre erstatningskrav som omfattes av Justisdepartementets rundskriv G-01/2017, på kap. 471, post 71. Departementet har ikke regnskapsført noe på posten i 2017.

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2016-2017)/Innst. 13 S (2016-2017) fikk Samferdselsdepartementet fullmakt til å utgiftsføre i 2017 uten bevilgning tilskudd til driftsutgifter i interimfasen under kap. 1357 Togvedlikeholdsselskap, post 70 Tilskudd til drift, kap. 1358 Togmateriellselskap jernbane og kap. 1359 Salgs- og billetteringsselskap mot tilsvarende innsparing av bevilgningen under kap. 1352 Jernbanedirektoratet, post 01 Driftsutgifter. Regnskapsførte beløp på kap. 1357, post 70, kap. 1358, post 70 og kap. 1359, post 70, går fram av Oppstilling bevilgningsrapportering.

Videre fikk Samferdselsdepartementet ved behandlingen av statsbudsjettet for 2017 fullmakt til å utgiftsføre endelig beløp på kap. 1356, post 96 og kap. 4356, post 96, knyttet til overføringen av ROM Eiendom fra NSB AS til Bane NOR SF. Endelig beløp (7,7 mrd. kr) ble fastsatt ved kgl. res. 15.12.17

Stikkordet «kan overføres»

Departementets bevilgning på følgende kapitler/poster er gitt med stikkordet "kan overføres"

Kap. 1301, post 50

Kap. 1310, post 70

Kap. 1310, post 71

Kap. 1330, post 60

Kap. 1330, post 61

Kap. 1330, post 63

Kap. 1330, post 64

Beløpet stammer fra tildelinger innenfor de to siste budsjettår og inngår som en del av mulig overført beløp.

Stikkordet «kan nyttes under»

I tillegg til stikkordet "kan overføres", har følgende kapitler/poster også stikkordet "kan nyttes under":

Kap. 1310, post 70, kan nyttes under kap. 1311 post 71

Kap. 1311, post 71, kan nyttes under kap. 1310 post 70

Ved beregning av overført beløp er ikke omdisponeringsadgangen benyttet.

Fullmakt på kap. 5583, post 70

Samferdselsdepartementet krever inn avgifter på bruk av frekvenser, jf Prop. 1 LS (2016-2017). Departementet har inntektsført 269.595.600,-.

Videre har Nasjonal kommunikasjonsmyndighet ført inntekter fra salg av femsifrede numre på posten.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

Jernbanedirektoratet fikk i brev av 02.10.17 fullmakt til å utgiftsføre inntil 20,5 mill. kr på kap. 1360, post 60 i 2017. Direktoratet har regnskapsført 9,8 mill. kr.

Mulig overførbart beløp

Samferdselsdepartementet har i 2017 et totalt mindreforbruk på 1,2 mill. kr. Samferdselsdepartementets ubrukte bevilgning på kap. 1300, post 21 er på 516 045 kr, og 516 000 kr kan overføres til 2018. På kap. 1301, post 21 er ubrukt bevilgning på kr 728 415, og 728 000 kr kan overføres til 2018.

Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2017

	Note	2017	2016
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	1	156 157 273	142 240 565
Andre utbetalinger til drift	2	64 882 933	82 907 056
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		221 040 205	225 147 621
Netto rapporterte driftsutgifter		221 040 205	225 147 621
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	3	7 700 000 000	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		7 700 000 000	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	4	2 357 034	3 211 202
Utbetaling til kjøp av aksjer	4,7B	7 700 000 000	400 000
Utbetaling av finansutgifter	3	5 888	3 663
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		7 702 362 922	3 614 866
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		2 362 922	3 614 866
Netto avdrag lån			
Avdrag på lån		-640 294 369	-489 369 900
<i>Sum mottatte avdrag lån</i>		-640 294 369	-489 369 900
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	5	3 012 000 817	3 223 367 820
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		3 012 000 817	3 223 367 820
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	13 796 782 088	38 274 145 081
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		13 796 782 088	38 274 145 081
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivs forsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		222 611	236 107
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		19 289 071	17 519 936
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		11 024 638	12 847 107
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-8 487 044	-4 908 936
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		10 999 697 355	34 785 260 912
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2017	2016
Fordringer		4 267	83 988
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-5 470 447	-6 560 124
Skyldige offentlige avgifter		-220 473	-98 782
Annen gjeld		0	21 605
Sum mellomværende med statskassen	7	-5 686 654	-6 553 313

Note 1 Utbetalinger til lønn

	31.12.2017	31.12.2016
Lønn	124 027 997	126 436 428
Arbeidsgiveravgift	19 289 071	17 519 936
Pensjonsutgifter*	13 386 096	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-3 609 853	-3 373 200
Andre ytelser	3 063 963	1 657 401
Sum utbetalinger til lønn	156 157 273	142 240 565
Antall årsverk:	180	188
Antall årsverk følger SSBs definisjon: summen av antall heltidsjobber (arbeidsforhold) og deltidsjobber omregnet til heltidsjobber. Tallene er hentet fra personalsystemet SAP. Tallet avviker fra årsregnskapet i 2015, hvor fravær utover 1 dag ble trukket fra i beregningen (med unntak av ferie og avspasering).		

Note 2 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	10 514 552	11 364 284
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	247 452	306 112
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	600 616	721 022
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	531 800	104 523
Mindre utstyrsanskaffelser	513 782	630 159
Leie av maskiner, inventar og lignende	2 225 584	2 443 633
Kjøp av fremmede tjenester	35 147 439	49 141 878
Reiser og diett	6 379 369	7 506 413
Øvrige driftsutgifter*	8 722 338	10 689 032
Sum andre utbetalinger til drift	64 882 933	82 907 056
*Øvrige driftsutgifter består av kontor- og datarekvisita, trykking, annonser og andre kunngjøringer, aviser, faglitteratur, databasesøk og informasjonsinnhenting, møte- og seminarkostnader for egne ansatte, kurs og kompetanseheving, kopieringskostnader, annen kontorkostnad, telefon og datakommunikasjonskostnader medlemskontingenter, porto, informasjon, representasjon, gaver, bank- og kredittgebyr, annen kostnad og erstatninger.		

Note 3 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt*	7 700 000 000	0
Sum innbetaling av finansinntekter	7 700 000 000	0

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	5 888	3 663
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	5 888	3 663

***Kongelig resolusjon:** Føring av foretakskapital for Bane Nor SF i statsregnskapet 2017. ROM eiendom inntektsført i statsregnskapet for 2017 med 7.700.000.000 kr under kap 4356 BaneNOR SF, post 96. Netto inntekter ved utsikkelse av Rom Eiendom fra NSB as.

Note 4 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	989 819	1 256 780
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 367 214	1 954 422
Sum utbetaling til investeringer	2 357 034	3 211 202

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler*	7 700 000 000	400 000
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	7 700 000 000	400 000

***Kongelig resolusjon:** Føring av foretakskapital for Bane Nor SF i statsregnskapet 2017. ROM eiendom utgiftsført i statsregnskapet for 2017 med 7.700.000.000 kr under kap 1356 BaneNOR SF, post 96 Fortakskapital. Netto inntekter ved utsikkelse av Rom Eiendom fra NSB as.

Note 5 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2017	31.12.2016
Overføringer fra statlige fond	2 055 039 414	1 577 129 474
Overføringer fra andre statlige regnskaper	3 034 343	3 109 966
Avgifter	269 595 600	272 091 133
Renteinntekter til statskassen	57 031 460	115 137 247
Utbytte	550 000 000	1 095 000 000
Tilfeldige og andre inntekter*	77 300 000	160 900 000
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	3 012 000 817	3 223 367 820
* Tilbakebetaling post- og banktjenester - (kto. 5309 29 i statens kontoplan)		

Note 6 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2017	31.12.2016
Overføringer til statlige fond*	0	30 000 000 000
Overføringer til andre statlige regnskaper	16 227 142	19 981 693
Tilskudd til kommuner	2 365 000	1 693 000
Tilskudd til fylkeskommuner	1 436 404 287	988 447 659
Tilskudd til ikke-finansielle foretak*	12 153 228 521	6 917 534 050
Tilskudd til husholdninger	0	1 314 330
Tilskudd til ideelle organisasjoner	151 085 000	144 395 000
Tilskudd til statsforvaltningen	30 050 000	176 876 000
Tilskudd til utlandet	7 422 138	23 903 350
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	13 796 782 088	38 274 145 081
*Endringen skyldes siste innskudd i Infrastrukturfondet ble foretatt i 2016. Holdes innskuddet til infrastrukturfondet utenfor, ble det utbetalt kr 8,27 mrd. Kr i 2016 og 13,79 mrd. kr i 2017.		
Økningen skyldes utbetaling av tilskudd til egenkapital og drift til Nye veier og utbetaing til Bane NOR SF.		

Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen				
		31.12.2017	31.12.2017	
		Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med	Forskjell
Finansielle anleggsmidler				
	Investeringer i aksjer og andeler*	13 238 709 000	0	13 238 709 000
	Kapital i statsforetak/selskap med begrenset ansvar	10 000 100 000	0	10 000 100 000
	Lån **	2 866 289 141	0	2 866 289 141
	<i>Sum</i>	26 105 098 141	0	26 105 098 141
Omløpsmidler				
	Kundefordringer	0	0	0
	Andre fordringer	4 267	4 267	0
	Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
	<i>Sum</i>	4 267	4 267	0
Langsiktig gjeld				
	Annen langsiktig gjeld	0	0	0
	<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld				
	Leverandørgjeld	-604 284 699	0	-604 284 699
	Skyldig skattetrekk	-5 470 447	-5 470 447	0
	Skyldige offentlige avgifter	-220 473	-220 473	0
	Annen kortsiktig gjeld	0	0	0
	<i>Sum</i>	-609 975 619	-5 690 920	-604 284 699
	Sum	25 495 126 788	-5 686 654	25 500 813 442

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

** Lån til Avinor AS og Svinesundsforbindelsen AS

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balansført egenkapital i selskapet	Balansført verdi i regnskap*
Aksjer							
Avinor AS	12.12.2002	540 010	100,0 %	100,0 %	1 028 600 000	14 936 600 000	7 278 409 000
NSB AS	01.07.2002	3 685 500	100,0 %	100,0 %	1 267 000 000	9 934 000 000	5 535 500 000
NSB AS*	01.07.2002		100,0 %	100,0 %	1 267 000 000	9 934 000 000	-2 777 980 000
Posten Norge AS	01.07.2002	3 120 000	100,0 %	100,0 %	39 000 000	5 912 000 000	4 680 000 000
Posten Norge AS**	01.07.2002		100,0 %	100,0 %	39 000 000	5 912 000 000	-4 680 000 000
Nye Veier AS	04.05.2015	100	100,0 %	100,0 %	24 404 263	1 634 997 736	600 100 000
Togvedlikehold AS	01.09.2016	100	100,0 %	100,0 %	Ikke aktuell		100 000
Reiseplan og billett AS	01.09.2016	100	100,0 %	100,0 %	Ikke aktuell		100 000
Togmateriell AS	01.09.2016	100	100,0 %	100,0 %	Ikke aktuell		100 000
Mantena AS***	22.12.2017	100 000	100,0 %	100,0 %	Ikke aktuell		110 698 000
Entur AS***	20.12.2017	100	100,0 %	100,0 %	Ikke aktuell		91 682 000
Norske tog AS***	28.12.2017	100	100,0 %	100,0 %	Ikke aktuell		2 400 000 000
Kapital i statsforetak							
Bane NOR SF****	05.02.2016		100,0 %		Ikke aktuell		10 000 100 000
Balansført verdi 31.12.2017							23 238 809 000

* Overføring av eierskapet til selskapene Mantena AS, Entur AS, Norske tog AS fra NSB til SD og av ROM Eiendom fra NSB til Bane NOR SF.

** Eierskapet til Posten Norge AS ble overført fra SD til NFD 01.01.17

*** Statens innskudd ved overføring av virksomhet fra NSB AS til Mantena AS, Entur AS og Norske tog AS

**** Foretakskapitalen i Bane NOR SF forhøyet med 2,3 mrd. kr 2. jan 17. 7,7 mrd. kr gjelder overføring av ROM Eiendom. Samlet verdi på 10.000.100.000 kr

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Org. nr.: 972417904

Riksrevisjonens beretning

Til Samferdselsdepartementet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon med forbehold

Riksrevisjonen har revidert Samferdselsdepartementets årsregnskap for 2017. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2017.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 10 999 697 355 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Samferdselsdepartementets årsregnskap, med unntak av virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med forbehold», et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2017 og av aksjer og mellomværende med statskassen per 31. desember 2017, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring.

Grunnlag for konklusjon med forbehold

Oppstillingen av bevilgningsrapportering viser et tilskudd til egenkapital på 1 milliard kroner på kapittel 1321, post 75. Dette beløpet er utbetalt i forbindelse med en kapitalforhøyelse i Nye veier AS. I artskontorrapporteringen er kapitalforhøyelsen vist under regnskapslinjen *Utbetalinger av tilskudd og stønader*. Utbetalingen vises videre som tilskudd til ikke-finansielle foretak i note 6 *Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*.

Kapitalforhøyelsen burde etter vår mening vært ført på regnskapslinjen *Utbetaling til kjøp av aksjer* i oppstilling, og vises som kapitalinnskudd i note 4 *Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer*. Aksjebeholdningen burde videre vært vist som finansielt anleggsmiddel i note 7 *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* og under *Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet* i oppstillingen av bevilgningsrapportering. Denne feilposteringen er synliggjort i ledelseskomentarene til årsregnskapet.

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betyggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999), alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde

Vi kommuniserer med ledelsen, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss med moderat sikkerhet om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 04.05.2018

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Terje Ottesen
avdelingsdirektør

Dokumentet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur